

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

30.12.2021

Programma Nr. 5-03/14
ietekmes uz vidi novērtējumam SIA “Alūksnes putnu ferma”
vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “Alūksnes putnu ferma”
pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai
Alūksnes novadā, Ziemera pagastā

Derīga līdz 2026. gada 30. decembrim

Programma izdota SIA “Alūksnes putnu ferma”, reģistrācijas Nr. 43203003333, juridiskā adrese: “Putni”, Ziemera pagasts, Alūksnes novads, LV-4301, elektroniskā pasta adrese: info@apf.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta 1.¹ daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV sadaļas prasībām, pamatojoties uz Ierosinātājas 2021. gada 30. novembra iesniegumu, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) veikšanai, 2021. gada 22. novembra vēstulē sniegto informāciju par iespēju plānoto darbību realizēt ne tikai būvējot jaunas dzīvnieku novietnes, bet arī izvērtēt iespēju pārbūvēt esošās dzīvnieku novietnes, un SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” (reģistrācijas Nr. 40003374818) (turpmāk – Izstrādātāja)¹ 2021. gada 25. novembrī iesniegtajiem ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāliem, kā arī ņemot vērā sabiedrības izteikto viedokli par plānoto darbību. Programmā ietvertas prasības ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī – IVN) ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir izmaiņas Ierosinātājas esošajā darbībā – esošā mājputnu audzēšanas un olu ražošanas kompleksā (turpmāk – arī Komplekss), kura darbībai Valsts vides dienesta

¹Saskaņā ar Ierosinātājas 2021. gada 19. augusta “Paredzētās darbības iesniegumu vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “Alūksnes putnu ferma” pārbūvei un ražošanas apjoma palielināšanai Alūksnes novada Ziemera pagastā” pilnvarotā persona ir SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”.

Madonas reģionālā vides pārvalde² ir izsniegusi 2010. gada 15. marta atļauju A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. MA10IA0001 (turpmāk – Atļauja). Atļauja pārskatīta un atjaunota 2015. gada 7. decembrī un 2020. gada 27. jūlijā. Atļauja šobrīd izsniegta 425 000 mājputnu (dējējvistu) audzēšanai vienlaicīgi un 60 000 000 olu ražošanai gadā; iekārtām pārtikas produktu ražošanai, kurās apstrādā un pārstrādā dzīvnieku izcelsmes produktus un saražo no 1 līdz 75 tonnām gatavās produkcijas dienā vai kurās apstrādā un pārstrādā augu izcelsmes produktus un saražo no 10 līdz 300 tonnām gatavās produkcijas dienā (olu ražošanai un šķīrošanai līdz 124 milj. gb./gadā, dzīvnieku barības ražošanai līdz 14 600 t/gadā) u.c. saistītajiem procesiem³.

2. Birojs ar 2021. gada 21. septembra lēmumu Nr. 5–02/23 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” (turpmāk – IVN piemērošanas lēmums) ir piemērojis IVN procedūru Ierosinātājas Paredzētajai darbībai – vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa “Alūksnes putnu ferma” pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai (turpmāk – Paredzētā darbība), Alūksnes novadā, Miezera pagastā, nekustamo īpašumu “Putni” ar kadastra apzīmējumu 3696 008 0051, “Mētras” ar kadastra apzīmējums 3696 008 0052 un “Mētras I” ar kadastra apzīmējums 3696 008 0177 teritorijās (turpmāk – Darbības vieta).
3. IVN novērtējumu Kompleksa pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai Ierosinātāja veikusi jau iepriekš, laika posmā no 2017. gada līdz 2019. gadam. Par IVN ietvaros sagatavoto Ziņojumu Birojs 2019. gada 11. novembrī izdeva Atzinumu Nr. 5-04/7 (turpmāk - Atzinums Nr. 5-04/7). Alūksnes novada dome 2019. gada 28. novembrī pieņēma Lēmumu Nr. 364 (sēdes protokols Nr.13, 32.p.) “Par paredzētās darbības akceptēšanu”. Ar Alūksnes novada domes Lēmumu Nr. 364 akceptēta Ierosinātāja IVN ietvaros vērtētā B alternatīva, kas paredz 425 000 mājputnu (dējējvistu) audzēšanu.
4. Saskaņā ar Ierosinātājas sniegto informāciju:
  - 4.1. Kompleksā paredzēts pārbūvēt esošās novietnes un / vai izbūvēt papildus novietnes, vienlaicīgi Darbības vietā paredzot līdz 2 000 000 dējējvistu audzēšanu, tas ir, palielinot esošo mājputnu vietu skaitu (425 000) par 1 575 000 vietām. Katrā novietnē paredzētas 125 000 dējējvistu vietas.
  - 4.2. Kompleksā paredzēts palielināt saražotās produkcijas vistu olu apjomu no 124 000 000 gadā līdz 560 000 000 gadā (IVN ietvaros tiks izvērtēts un precizēts saražoto olu apjoms).
  - 4.3. Paredzētās darbības ietvaros plānots izbūvēt arī nepieciešamo infrastruktūru produkcijas šķīrošanai un pārstrādei, ūdensapgādei un notekūdeņu savākšanas,

² Atbilstoši teritoriālo struktūrvienību izmaiņām ar 2020. gada 1. janvāri - Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālā vides pārvalde.

³ Atļauja izsniegta arī šādiem Kompleksa darbības procesiem: sadzīves, ražošanas notekūdeņu savākšanai un attīrīšanai notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtās “BIO-100” (ar projektēto jaudu 100 m³/ dnn, NAI identifikācijas Nr. A6000317) un attīrīto notekūdeņu novadīšanai līdz 48 m³/ dnn jeb 17 300 m³/ gadā ar izplūdi biodīķī un tālāku izplūdi meliorācijas grāvī (notekūdeņu izplūdes vietas Nr. N600031); pazemes ūdens iegūšanai no artēziskajiem urbumiem – 58 035 m³/gadā; kūsmēsļu ražošanai - 41 820 m³/gadā vai 14 637 t/gadā (70 g uz vistu diennaktī); dīzeļdegvielas patērēšanai tikai transporta vajadzībām – 8,32 t/gadā; sadzīves atkritumu nodošanai – 10 t/gadā; iepakojuma atkritumu nodošana – 38 t/gadā; dzīvnieku audu atkritumu nodošanai – 30 t/gadā; notekūdeņu dūņu nodošana - 2 t/gadā; iepakojums – papīrs un kartons – 375 t gadā; graudaugu (rudzi, mieži, kukurūza u.c.) izlietojums 9 500 t/gadā; sojas spraukumu izlietojums 1 500 t/gadā; saulespuķu spraukumu izlietojums 1 500 t/gadā; kaļķu miltu izlietojums 1 500 t/gadā; augu eļļas izlietojums 300 t/gadā; minerālvielu izlietojums 300 t/gadā; veterinārmedicīnā izmantojamo medikamentu izlietojums 1 t/gadā; luminiscences spuldžu izlietojums – 50 kg/gadā; dezinfekcijas līdzekļu izlietojums – kopā 0,16 t/gadā; dzesēšanas iekārtu lietošana ar aukstuma reaģentu R404a – uzpildītais apjoms 4 kg; medicīnisko atkritumu nodošana – 0,01 t/gadā. Atļauja skatīta 28.12.2021.

novadīšanas sistēmai, barības izejvielu gatavošanai un uzglabāšanai, kā arī vistu mēslu apsaimniekošanai.

5. Darbības vieta atrodas Alūksnes novadā, ~ 2,5 km uz ZR no Alūksnes pilsētas, Vengersku ciemā, blakus vietējam autoceļam V383 (Lucka - Alūksne) (turpmāk – Autoceļš V383). Tuvākās mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (dzīvojamās mājas “Ziedi 1” un “Ziedi 2”) atrodas otrpus Autoceļam V383, ~ 20 m attālumā no Darbības vietas robežas, attālums starp esošajām mājputnu novietnēm un dzīvojamām ēkām ir ~ 60 m. Uz Z no Darbības vietas, ~ 100 m attālumā atrodas dzīvojamās apbūves teritorija “Vārdavi” un ~ 400 m attālumā – “Mētras 1” un “Rudzīši”, bet uz R ~ 55 m attālumā atrodas dzīvojamās apbūves teritorija “Zemdegas”, ~ 220 m attālumā – “Vengerski”, ~ 330 m attālumā – “Mežmalas”. Saskaņā ar Alūksnes novada teritorijas plānojumu 2015. – 2027. gadam⁴ (turpmāk – Teritorijas plānojums) Darbības vietas teritorijas funkcionālais zonējums galvenokārt ir *Rūpnieciskās apbūves teritorija* (R, R1) un *Lauksaimniecības teritorija* (L).
6. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu “Ozols” Darbības vietā un tās tiešā tuvumā nav konstatētas Latvijā vai Eiropā īpaši aizsargājamu sugu vai biotopu atradnes. Tuvākais Eiropas nozīmes aizsargājamais meža biotopu poligons atrodas ~ 200 m uz A no Darbības vietas. Savukārt tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija, kas ir arī Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija (*Natura 2000*), ir aizsargājamo ainavu apvidus “*Veclaicene*”, tās robeža atrodas ~ 2,3 km uz ZR no Darbības vietas.
7. Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) notika laikā no 2021. gada 2. novembra līdz 24. novembrim. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto Sākotnējo apspriešanu tika publicēts reģionālā laikraksta “*Alūksnes un Malienas Ziņas*” 2021. gada 2. novembra izdevumā Nr. 84 un ievietots tīmekļvietnēs www.apf.lv, www.aluksne.lv, www.environment.lv un www.vpvb.gov.lv. Ar sagatavotajiem materiāliem par paredzēto darbību klātienē (darba dienās, iepriekš piesakoties pa tālruni) varēja iepazīties Ziemera pagasta pārvaldē (“*Pagastmāja*”, Māriņkalns, Ziemera pagasts, Alūksnes novads, LV-4332) un Alūksnes klientu apkalpošanas centrā (Dārza iela 11, Alūksne, Alūksnes novads, LV-4301). Atbilstoši Birojā iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme neklātienēs formā saskaņā ar likuma “*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums*” 20. pantu. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklātienēs formā (attālināti) notika 2021. gada 15. novembrī plkst. 17.00. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot tīmekļvietnes www.environment.lv sadaļā *Aktualitātes* publicēto saiti. Sabiedriskās apspriešanas laikā jautājumus par Paredzēto darbību un IVN varēja iesūtīt elektroniski uz e-pasta adresi komplekss@environment.lv. Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv bija pieejama arī saite uz videoprezentāciju. Saskaņā ar Izstrādātājas tīmekļvietnē norādīto atbildes uz iesniegtajiem jautājumiem, kas saņemti līdz 2021. gada 24. novembrim, tika sniegtas rakstiski, izmantojot e-pastu. Sabiedriskās apspriešanas materiāli tīmekļvietnē www.environment.lv tika ievietoti 2021. gada 1. novembrī un bija pieejami līdz programmas izdošanas brīdim, savukārt Sabiedriskās apspriešanas tiešsaistes sanāksmes videoprezentācijas par Paredzēto darbību ieraksts - no 2021. gada 16. novembra, līdz programmas izdošanas brīdim. Saskaņā ar iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem internetā publicētā neklātienēs sanāksmes videoprezentācija līdz 2021. gada 25. novembrim tikusi skatīta 11 reizes. Savukārt Sākotnējās apspriešanas

---

⁴Apstiprināts ar Dobeles novada domes 2017. gada 27. jūlija lēmumu 187/9 “*Par Dobeles novada teritorijas plānojuma 2013.-2025.gadam grozījumu un Vides pārskata apstiprināšanu un Dobeles novada domes saistošo noteikumu Nr.3 “Dobeles novada teritorijas plānojuma 2013.-2025.gadam grozījumu teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa” izdošanu*”.

tiešsaistes sanāksmē kopumā piedalījās 13 dalībnieki. Sanāksmē tās dalībnieki tika iepazīstināti ar Sākotnējās apspriešanas procedūru un prezentāciju par Paredzēto darbību, kā arī par Ierosinātās uzņēmuma vēsturi un esošo darbību. Dalībniekiem bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus. No pašvaldības pārstāvjiem tika saņemts jautājums par konkrētām prasībām attiecībā uz Paredzēto darbību, kas izriet no Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240), un jautājums, kas būtu jāievēro, ja būves būvētu pilnīgi no jauna, kā arī precizējošs jautājums par prezentācijas laikā minētajām novietnēm, proti, vai kādu no tām ir paredzēts pārbūvēt. Savukārt no sabiedrības tika norādīts uz nepieciešamību precizēt informāciju par Darbības vietas tuvumā esošiem īpaši aizsargājamiem biotopiem un dzīvojamo apbūvi, kā arī nepieciešamību skaidri definēt terminu “*pārbūve*” un kompleksā esošās novietnes, lai nākotnē nebūtu domstarpību. Tāpat no iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem izriet, ka iedzīvotāju jautājumi un komentāri tika saņemti arī e-pastā, kas, galvenokārt, bija līdzīgi un precizējoši, tiem, kas izskanēja jau tiešsaistes sanāksmē.

8. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojā netika saņemti viedokļi par Paredzēto darbību.

II. Vispārējās prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības IVN Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojums jā sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu tikai papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas apjomam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādas vispārējās prasības:
  - 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver gan līdzšinējo Kompleksa teritoriju, gan Darbības vietu un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonu, jo īpaši ņemot vērā dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas (un ēkas) un ciemu Vengerski, ar Kompleksa darbību saistītas jau esošas darbības, tuvākos ūdensobjektus, Autoceļu V383 u.c. aspektus Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonā. Izpētes teritorijai jāaptver arī plānotais izejvielu un produkcijas, mēslu transportēšanas maršruts, kā arī mēslu izkļiedei plānotās teritorijas (ja tādi paredzēti).
  - 3.2. Ziņojumā ietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plānu, kur savstarpēji salīdzināmā atbilstošā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski attēlo Darbības vietā esošos objektus (būves, ēkas, infrastruktūra, inženierkomunikācijas u.c. objektus) un ar Paredzēto darbību plānotos jaunus vai pārbūvējamus objektus, transportēšanas maršrutus, meliorācijas sistēmas un ūdensobjektus, tuvākās dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas, ierobežojumu zonas, kas izriet no Noteikumu Nr. 240 noteiktajiem aprobežojumiem dzīvnieku turēšanai paredzēto būvju būvniecībai, kā arī citu nozīmīgu informāciju (piemēram, aizsargjoslas, mēslu izkļiedes laukus (ja tādi paredzēti)), kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.

- 3.3. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.4. Ievērojot to, ka Paredzētā darbība ir izmaiņas A kategorijas piesārņojošā darbībā, operatoram saskaņā ar likuma “*Par piesārņojumu*” 20. panta pirmo daļu jālieto labākie pieejamie tehniskie paņēmieni (turpmāk - LPTP). Paredzētās darbības un tās risinājumu apraksts Ziņojumā nodrošināms un ietekmes uz vidi novērtējums Ziņojumā veicams, vadoties no attiecīgajiem atsauces dokumentiem par LPTP, attiecīgi pamatojot izvēlēto risinājumu piemērotību un atbilstību.
- 3.5. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tos pievieno Ziņojumam.
- 3.6. Visiem Ziņojumam pievienotajiem dokumentiem, tai skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumiem un citiem dokumentiem, jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls bijis sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam (norakstam) jābūt noformētam atbilstoši likumam “*Elektronisko dokumentu likums*” un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
- 3.7. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.8. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktiskās un tiesiskās apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties Ziņojuma izstrādes laikā vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Ziņojums jāiesniedz Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālajā vides pārvaldē, Alūksnes novada pašvaldībā un Veselības inspekcijā rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.
2. Ja Ziņojuma izstrādāšanas laikā tiek konstatēta Paredzētās darbības ietekme uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem un mikroliegumiem, nepieciešamības gadījumā jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās Darbības vietas un Paredzētās darbības raksturojums.

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norādāma arī informācija par Kompleksa līdzšinējo teritoriju, teritorijas iepriekšējo un pašreizējo izmantošanu, tās piemērotību Paredzētās darbības veikšanai.
- 1.3. Vērtējot teritorijas piemērotību, ņem vērā arī Noteikumu Nr. 240 7.8. nodaļā “*Būves dzīvniekiem*” noteiktos ierobežojumus pieļaujamiem attālumiem un plānoto dzīvnieku vienību palielinājumu Kompleksā. Vērtējot šos attālumus (un Darbības vietas piemērotību Paredzētās darbības veikšanai), dzīvnieku vienības aprēķina saskaņā ar

Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumu Nr. 834 “*Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 834) 1. pielikumu.

- 1.4. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver arī alternatīvas Paredzētās darbības apjomam vai, ja atbilstoši – tehnoloģiskajiem risinājumiem veidā, kas rada mazāku ietekmi uz vidi dzīvojamās apbūves teritorijās.
- 1.5. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un tās alternatīvu fizikālo raksturlielumu apraksts, zemes izmantošanas prasības būvniecības un ekspluatācijas laikā), citu starpā ievērojami arī šādi nosacījumi:
  - 1.5.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka raksturojumam jāaptver gan teritorijas sagatavošana, gan papildu nepieciešamo objektu būvniecība un / vai Kompleksā esošu būvju un infrastruktūras iespējama pārbūve. Ja attiecināms, īpaša uzmanība pievēršama iespējamai esošu meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei (arī ārpus Darbības vietas).
  - 1.5.2. Sniedzot esošo un plānoto būvju un iekārtu fizikālo raksturlielumu aprakstu, norāda un pamato būvju kapacitāti / ietilpību⁵ un iekārtu jaudu, īpašu uzmanību pievēršot maksimālajai iespējamajai ietilpībai attiecībā uz vietu skaitu, kā arī attiecīgo iekārtu ražošanas jaudai (nosacījums attiecas arī uz visām saistītajām iekārtām, tostarp mēsļu pārstrādes / biogāzes ražošanas iekārtu, ja tāda paredzēta).
  - 1.5.3. Novērtē Kompleksa darbības nodrošināšanai nepieciešamās infrastruktūras, inženierkomunikāciju un būvju pietiekamību un tehnisko stāvokli, izvērtē to pārbūves nepieciešamību; novērtē piebraukšanas iespējas Darbības vietai un transportēšanas maršrutus.
  - 1.5.4. Aprēķina un norāda kopējo zemes platību, kam tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/ vai zemes lietojuma veida maiņa (ja tāda paredzēta).
- 1.6. Sniedzot informāciju par Paredzētās darbības galvenajiem raksturlielumiem ekspluatācijas fāzē atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam (ražošanas process, enerģijas un dabas resursu patēriņš, izlietotie materiāli, ķīmisko vielu lietojums u.c.), sniedz informāciju par visiem ar Paredzētās darbības realizāciju saistītajiem procesiem, tostarp mēsļu pārstrādes / biogāzes ražošanas iekārtu, ja tāda paredzēta. Norāda, kā tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli, ķīmiskās vielas, dabas resursi tiek izlietoti un kāds ir šo resursu avots.
- 1.7. Papildu Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktā jau noteiktajam, Birojs noteic, ka īpaša uzmanība pievēršama šādiem jautājumiem:
  - 1.7.1. Sniedz informāciju par visiem ar Paredzētās darbības realizāciju saistītajiem procesiem, tajā skaitā par plānotajiem kūtsmēsļu apsaimniekošanas risinājumiem, kā arī mēsļu pārstrādes/biogāzes ražošanas iekārtu (ja tāda paredzēta).
  - 1.7.2. Ņem vērā, ka Paredzētā darbība ir izmaiņas esošā Kompleksa darbībā, tādēļ informāciju un vērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam sniedz ne tikai par pašu Paredzēto darbību, bet arī par to, kā Paredzētā darbība iekļaujas esošajā tehnoloģiskajā procesā (to izmaina, ja attiecināms), izmaina vielu un materiālu bilanci, palielina dabas resursu patēriņu.

---

⁵ Būvju ietilpību novērtē dzīvnieku vienībās, novērtējot to izvietojuma atbilstību arī Noteikumu Nr. 240 7.8. nodaļā “*Būves dzīvniekiem*” un Ministru kabineta 2009. gada 7. jūlija noteikumos Nr. 744 “*Noteikumi par dējējvistu labturības prasības un dējējvistu turēšanas uzņēmumu reģistrācijas kārtību*” noteiktajiem ierobežojumiem.

- 1.7.3. Norāda, kā tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli, ķīmiskās vielas vai dabas resursi, tajā skaitā to daudzums (esošais un plānotais), tiek izlietoti un kāds ir šo resursu avots.
- 1.7.4. Ņem vērā, ka izmaiņām Kompleksa darbībā arī iepriekš tika veikts IVN, par kuru 2019. gada 11. novembrī izdots Atzinums Nr. 5-04/7, tādēļ, ja kādā daļā iepriekš vērtētā un akceptētā iecere vēl nav realizēta, tā jāņem vērā summārajā vērtējumā.
- 1.8. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktā jau noteiktajam Birojs noteic, ka īpaša uzmanība, sniedzot informāciju par Paredzētās darbības galvenajiem raksturlielumiem ekspluatācijas fāzē, pievēršama šādiem jautājumiem:
  - 1.8.1. Kompleksa darbības tehnoloģiskie procesi, tehnoloģiskās un ražošanas procesa shēmas un darbības raksturlielumi (arī ražošanas jauda, produkcijas veidi, daudzumi un aprites cikls); saistīto darbību raksturojums visā ražošanas ciklā, tai skaitā gala produktu apstrāde, uzglabāšana u.c. Izmaiņas (nepieciešamie uzlabojumi un jaunie risinājumi) šajos procesos, shēmās un raksturlielumos, kas sagaidāmas ar Paredzēto darbību.
  - 1.8.2. Kompleksa darbības nodrošināšanai esošās inženierkomunikācijas (tai skaitā elektroapgādes, siltumapgādes, ūdensapgādes, kanalizācijas) un Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešamā inženierkomunikāciju attīstība (arī nepieciešamie būvniecības vai uzlabošanas darbi).
  - 1.8.3. Kompleksa darbības nodrošināšanai nepieciešamo ķīmisko vielu un materiālu bilancē⁶ (ietverot arī informāciju par apjomiem), tajā skaitā sniedz informāciju par izejvielu un dabas resursu izmantošanu un patēriņu (arī piegādi, sagatavošanu lietošanai, uzglabāšanu, izmantošanu, daudzumu). Izmaiņas vielu un materiālu bilancē un attiecīgo resursu patēriņā, kas sagaidāmas ar Paredzēto darbību.
  - 1.8.4. Esošo tehnisko paņēmieni, organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu raksturojums Kompleksa darbības radītās ietekmes uz vidi novēršanai, mazināšanai un pārvaldībai (tajā skaitā attiecībā uz mājputnu/dējējvistu turēšanas nosacījumiem, kūstmēslu apsaimniekošanu, smaku, emisiju gaisā un ūdenī samazināšanu, notekūdeņu rašanos un attīrīšanu, tostarp atkritumu apstrādes/pārstrādes/utilizācijas procesos radušos atkritumu apsaimniekošanu un paņēmieniem). Izmaiņas šajos risinājumos, kas sagaidāmas ar Paredzēto darbību.
  - 1.8.5. Putnu ēdināšanai izmantojamā barība, tās sastāvs, daudzums, proteīna un fosfora procentuālais saturs barībā.
  - 1.8.6. Biogāzes / mēslu pārstrādes ražotnes darbības apraksts, ražošanas procesa shēmas, ražošanas jauda, darbības raksturlielumi. Gala produktu veidi, daudzumi un aprites cikls. Saistīto darbību raksturojums visā ražošanas ciklā, tai skaitā gala produktu apstrāde, uzglabāšana u.c. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi. Biogāzes ražošana un izmantošana.
  - 1.8.7. Attiecībā uz mēslu un/vai fermentācijas atlieku apsaimniekošanu, Birojs izvirza šādas papildus prasības informācijas sniegšanai un vērtēšanai:
    - 1.8.7.1. Putnu mēslu apsaimniekošana, daudzums gadā (ņemot vērā plānoto izmantojamo barību un plānoto attīstību), to fizikālais un ķīmiskais sastāvs; mēslu uzskaites un novadīšanas sistēma. Mēslu un / vai fermentācijas atlieku krātuvju veidi, uzbūve un tilpumi, arī atbilstība Noteikumu Nr. 834 un Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumu Nr. 829 "Īpašās

---

⁶ Arī dezinfekcijas līdzekļu izmantošana, ķīmisko vielu lietojums ūdens sagatavošanai, kurināmais. u.c.

prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs” turpmāk – Noteikumi Nr. 829) prasībām attiecībā uz kūtsmēslu krātuves tilpumu (ļauj nodrošināt noteikto uzkrāšanas ilgumu). Mēslu apstrādes un pārstrādes risinājumi, ja tādi paredzēti. Krātuvju uzpildes un iztukšošanas nosacījumi kontekstā ar plānoto utilizāciju un grunts piesārņojuma nepieļaušanu, smaku samazināšanas pasākumu nepieciešamība un risinājumi. Mēslu / vai fermentācijas atlieku izvešana un izmantošana. Nepieciešamības gadījumā arī (ja tādas darbības tiks paredzētas).

- 1.8.7.2. Mēslu un/vai fermentācijas atlieku iestrādei nepieciešamo lauksaimniecībā izmantojamo zemes platību aprēķins, ņemot vērā augsnes agroķīmiskās īpašības, Zemkopības ministrijas ieteikumus labas lauksaimniecības prakses nosacījumiem (augšņu apstrādes paņēmieni, kūtsmēslu izmantošanas ierobežojumi, teritorijas reljefs u.c.), Noteikumu Nr. 834 prasības attiecībā uz kopējo slāpekļa daudzumu, ko drīkst iestrādāt lauksaimniecībā izmantojamās platībās ar organisko mēslojumu, kā arī Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumu Nr. 724 “*Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos*” prasības (turpmāk – Noteikumi Nr. 724).
- 1.8.7.3. Mēslu un/vai fermentācijas atlieku transportēšana līdz pārstrādes vai izmantošanas vietai, to izkliede un iestrāde augsnē; šīm vajadzībām pielietojamās tehnoloģijas un iekārtas, lai nepieļautu virszemes ūdensobjektu piesārņošanu (arī caur drenāžas sistēmām) un ierobežotu smaku izplatīšanos. Mēslu un/vai fermentācijas atlieku transportēšanas maršruti un risinājumi; ierobežojumi ceļu izmantošanai; šķērsojamo un tuvāko apdzīvoto vietu (arī viensētu) raksturojums.
- 1.8.7.4. Mēslu un/vai fermentācijas atlieku iestrādei paredzēto teritoriju raksturojums un izmantošanas ierobežojošie apstākļi; valdošie vēji un tuvākās dzīvojamās mājas.
- 1.8.8. Ražošanas procesu vadība, uzraudzība un kontrole.
- 1.8.9. Sniedzot informāciju par citiem blakusproduktiem un emisijām atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpaša uzmanība pievēršama emisijām ūdenī, gaisā, trokšņa emisijām un smakai. Minētā punkta izpildei citu starpā ievēro šādas vispārējās prasības:
- 1.8.10. Ņem vērā, ka Paredzētā darbība ir izmaiņas esošā Kompleksa darbībā, informāciju sniedz un aprēķinu veic ne tikai par pašu Paredzēto darbību, bet arī summāri ar Kompleksa esošo darbību un citām izmaiņām, kas akceptētas un vēl nav realizētas (ja attiecināms).
- 1.8.11. Skaidrojams, kādos procesos un kādas iekārtas attiecīgos blakusproduktus un emisijas rada. Sniedz emisiju avotu (smaku avotu, emisijas avotu gaisā (arī ventilācijas iekārtas, mēslu krātuves), kā arī trokšņa avotu) fizikālo raksturojumu, tostarp izvietojumu, un informāciju par emisiju dinamiku. Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu).
- 1.8.12. Lai noteiktu piesārņojošo vielu emisiju gaisā daudzumu, ievēro normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi⁷

⁷ Prasības gaisu piesārņojošo vielu emisiju daudzuma noteikšanai šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 “*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 182).

noteiktos paņēmienus (monitorings, aprēķins, izmantojot emisiju faktorus). Lai novērtētu Paredzētās darbības radīto smaku, ievēro normatīvajos aktos par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm noteikto⁸. Lai novērtētu Paredzētās darbības radīto troksni, ievēro normatīvajos aktos par trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtību noteikto⁹.

- 1.8.13. Attiecībā uz notekūdeņiem norāda to rašanās avotus, veidus un daudzumus, sniedz piesārņojuma raksturojumu gan dažādām notekūdeņu plūsmām, gan Kompleksam kopumā. Raksturo esošo un paredzēto notekūdeņu attīrīšanu un novadīšanu, novērtējot esošo iekārtu un risinājumu pietiekamību, sniedzot informāciju par papildu nepieciešamajām iekārtām, risinājumiem, pamatojot to jaudu un apjomu (arī piesārņoto notekūdeņu attīrīšanas procesu nodrošināšanas apraksts un esošie un plānotie kontroles pasākumi). Novērtējama Paredzētās darbības radīto notekūdeņu atbilstība un novadīšanas iespējas atbilstoši Ministru kabineta 2002. gada 22. janvāra noteikumos Nr. 34 “*Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī*” noteiktajām prasībām (turpmāk – Noteikumi Nr. 34).
- 1.8.14. Attiecībā uz Kompleksa teritorijas virszemes noteces ūdeņiem sniedz informāciju par to savākšanu, nepieciešamo attīrīšanu un novadīšanu, kā arī informāciju par iespējamām avārijas noplūdēm, to lokalizēšanu, savākšanu, uzkrāšanas un attīrīšanas iespējām un pasākumiem ūdeņu piesārņojuma novēršanai.
- 1.8.15. Norāda atkritumu veidus, daudzumu, raksturojumu un atkritumu apsaimniekošanas risinājumus, tostarp informāciju par dažādu veidu atkritumu uzglabāšanu, apstrādi, utilizāciju un drošības nosacījumiem.
- 1.8.16. Atsevišķi raksturo informāciju par bīstamajiem atkritumiem un kritušo putnu apsaimniekošanas, tostarp uzskaites uzglabāšanas un utilizācijas nodrošinājumu.
- 1.9. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību.
- 1.10. Lai nodrošinātu informācijas salīdzināmību, siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) novērtējumos nepieciešams izmantot vienotu SEG emisiju aprēķina metodiku, tostarp metodiku, kas piemērojama, sagatavojot sektora emisiju prognozes Nacionālajam inventarizācijas ziņojumam¹⁰. Tādēļ Paredzētās darbības SEG aprēķinam, kas veicams saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. punktu, attiecināmajiem ar Paredzēto darbību saistītajiem procesiem izmantojama metodika, kas noteikta Ministru kabineta 2018. gada 23. janvāra noteikumos Nr. 42 “*Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika*” (piemēram, attiecībā uz aukstumaģentu izmantojumu), kā arī metodika, kas noteikta Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) vadlīnijās¹¹.
- 1.11. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs papildus precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.12. Sniedzot iepriekš šīs Programmas IV nodaļas 1. apakšnodaļā noteikto informāciju, atbilstīgi konkrētā punkta aptvertās jomas vai jautājuma griezumam sniedzams arī paredzēto tehnisko paņēmieni, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu raksturojums, izejvielu un produktu ieviešanas, pārkraušanas, uzglabāšanas, kā arī

⁸ Prasības smaku novērtējumam šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Noteikumi Nr. 724.

⁹ Prasības trokšņa novērtējumam šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16).

¹⁰ Pieejams: <https://www.meteo.lv/lapas/sagatavotie-un-iesniegtie-zinojumi?&id=1153&nid=393> (skatīta 28.12.2021.).

¹¹ Piemērojamās vadlīnijas enerģijas sektoram, kūsmēsļu apsaimniekošanai u.c. pieejamas: <https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/index.html> (skatīta 28.12.2021.).

apstrādes / pārstrādes radītās ietekmes uz vidi novēršanai un mazināšanai apraksts, tai skaitā pasākumi atbilstīgai darbības vietas / teritorijas (tostarp laukumu un to segumu) sagatavošanai un aprīkošanai, informācija par paņēmieniem / risinājumiem, kas kontrolē un nepieļauj augsnes, virszemes un pazemes ūdens piesārņošanu, nodrošina emisiju gaisā un ūdenī samazināšanu un kontroli, atkritumu apsaimniekošanu, trokšņa un smaku izplatību mazināšanu un kontroli. Kur attiecināms, raksturojumā ņem vērā LPTP, attiecīgi pamatojot izvēlēto risinājumu piemērotību un atbilstību (specifiskās prasības šādu organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē.

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā jāietver apraksts, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Jāņem vērā, ka pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – vai un kā Paredzētā darbība (tostarp summāri ar citām darbībām) tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.
- 2.3. Veicot vides stāvokļa novērtējumu saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteikto, jāņem vērā arī vides pārmaiņas, ko izraisījusi Ierosinātās līdzšinējā darbība Darbības vietā un tās apkārtnē, īpašu uzmanību pievēršot vides stāvokļa novērtējumā šādiem jautājumiem:
  - 2.3.1. Ar Kompleksa darbību un attīstību saistīto teritoriju (arī piebraucamo ceļu), kā arī Paredzētās darbības ietekmes zonas (piegulošās teritorijas) vispārējs raksturojums, tostarp teritoriju pašreizējā izmantošana, attālumi līdz tuvākajām dzīvojamām mājām, sabiedriskām ēkām, blīvi apdzīvotām teritorijām; informācija par tuvākajām citām rūpnieciska rakstura darbībām, kas rada līdzīgas ietekmes, vai piesārņotām un / vai potenciāli piesārņotām vietām Paredzētās darbības ietekmes zonā. Novērtējums, – vai un kā ietekmes varētu summēties. Sniedz arī informāciju par esošo būvju, ēku, infrastruktūras, inženierkomunikāciju, iekārtu u.c. objektu aprakstu un to izvietojumu teritorijā, ilustrējot to arī kartogrāfiskajā materiālā / situācijas plānā. Nojaukamās būves un inženierkomunikācijas (ja tādas ir).
  - 2.3.2. Teritorijas hidroloģisko, hidroģeoloģisko un inženierģeoloģisko apstākļu raksturojums (tajā skaitā noteces virzieni; teritorijas dabīgās drenāžas un meliorācijas sistēmu, ūdensteču un ūdenstilpju, kas varētu tikt ietekmētas, raksturojums; ūdensteču un ūdenstilpju pašreizējā izmantošana, noteiktais ūdeņu tips, kvalitātes prasības un mērķi, arī iespējamās problēmsituācijas; ar Kompleksa darbību saistīto teritoriju applūšanas iespējamība; gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, gruntsūdens papildināšanas (barošanas) un noplūdes (atslodzes) zonas; artēziskā ūdens horizontu aizsargātība pret piesārņojumu; tuvākās ūdens

- ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, to raksturojums, izmantošana, aizsargjoslas u.c.).
- 2.3.3. Grunts un gruntsūdens kvalitātes raksturojums ar Kompleksa darbību un attīstību saistītajā teritorijā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, nepieciešamības gadījumā sanācijas pasākumi un to plānotie risinājumi.
  - 2.3.4. Gaisa kvalitātes, smaku un trokšņa līmeņa novērtējums Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tostarp saistībā ar līdzšinējām darbībām Kompleksā un tā apkārtnē (novērtējumā ņem vērā esošo Kompleksa darbību un summāro ietekmi ar citām darbībām, kas ietekmi rada uz vienu un to pašu teritoriju). Tuvāko galveno gaisa piesārņojuma, smaku un trokšņa emisiju avotu un to radītās ietekmes (arī piesārņojošo vielu) raksturojums, ietverot informācijas analīzi par līdz šim identificētajām problēmsituācijām, kur tādas ir nozīmīgas esošo un Paredzētās darbības kontekstā.
  - 2.3.5. Pašreizējo SEG emisiju no esošās Kompleksa darbības novērtējums.
  - 2.3.6. Esošās piesārņojošās darbības veikšanai izsniegtās Atļaujas (ar grozījumiem) galveno prasību, tostarp uzraudzībai un mērījumiem, izpildes vērtējums. Biroja 2019. gada 11. novembrī izdotā Atzinuma Nr. 5-04/7 izvirzīto nosacījumu, jo īpaši attiecībā uz smaku piesārņojumu, izpildes vērtējums.
  - 2.3.7. Līdzšinējās problēmas un problēmsituācijas vides aizsardzības un esošās darbības radīto traucējumu aspektā. Sabiedrības pārstāvju sūdzības.
- 2.4. Papildu, raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniedzama arī šāda informācija:
- 2.4.1. Kompleksa teritorijas, tostarp Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums.
  - 2.4.2. Paredzētās darbības atbilstība Teritorijas plānojumam, kā arī noteiktajai (atļautajai) teritorijas izmantošanai, teritorijas izmantošanas aprobežojumi. Piegulošo teritoriju noteiktā (atļautā) izmantošana, iespējamie aprobežojumi, izmaiņu nepieciešamība plānošanas dokumentos.
  - 2.4.3. Dzeramā ūdens apgādes avoti (arī dabīgie avoti) un citi piesārņojuma aspektā jutīgi objekti Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonā (arī kuru aizsargjoslas var tikt skartas Paredzētās darbības rezultātā), kā arī (ja attiecināms) mēslu izklīdes un iestrādes augsnē vietu tuvumā.
  - 2.4.4. Esošā satiksmes intensitāte transportēšanas maršrutos, ceļu nestspējas raksturojums, satiksmes drošība.
  - 2.4.5. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums, tajā skaitā valdošie vēji, ietverot objekta izbūvei un darbībai (tajā skaitā atkritumu un kūtsmēslu apsaimniekošanai, arī citu darbību veikšanai) nelabvēlīgu apstākļu raksturojumu.
  - 2.4.6. Dabas apstākļu un dabas vērtību raksturojums Darbības vietā un līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa (atmežošana vai apauguma noņemšana), pārmaiņu skartās platības. Informācija par tuvākajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (gan nacionālajām, gan Eiropas Savienības īpaši aizsargājamām teritorijām (*Natura 2000*)) un mikroliegumiem), to izveidošanas un aizsardzības mērķiem.
  - 2.4.7. Vērtējums par Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainavisko un kultūrvēsturisko nozīmīgumu, tuvākajiem kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem, teritorijām, kas tiek izmantotas rekreācijai vai tūrismam.

- 2.4.8. Informācija par lauksaimniecības, tai skaitā biškopībā un bioloģiskajā lauksaimniecībā izmantojamām teritorijām Paredzētās darbības ietekmes zonā.
- 2.4.9. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums.

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katram no ietekmju veidiem jāapsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros u.c. ietekmes aspektus (šādu prasību izvirza Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts). Izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai, tai skaitā risinājumu atbilstība LPTP.
- 3.2. Papildus Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam Birojs ietekmju novērtējumam izvirza šādas prasības:
- 3.2.1. Ietekmju novērtējumā ņem vērā Paredzētās darbības ietekmi un Kompleksa radīto summāro ietekmi, tostarp ar citām izmaiņām Kompleksa darbībā, kas akceptētas un vēl nav realizētas (ja attiecināms).
- 3.2.2. Summāro ietekmju novērtējumā ņem vērā arī citas darbības (arī esošā satiksmes intensitāte un iespējamās tās izmaiņas ar Paredzēto darbību), kas ietekmi rada uz vienu un to pašu teritoriju (novērtējams, kuros no ietekmju aspektiem ietekmes summēsies, un kuros nesummēsies, to atbilstīgi pamatojot, kā arī veicams summāro ietekmju novērtējums). Īpaša uzmanība veltāma trokšņa, gaisu piesārņojošo vielu un smaku summārajām ietekmēm dzīvojamās apbūves teritorijās, kur atbilstoši – izsverami risinājumi ietekmju mazināšanai.
- 3.2.3. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi, ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp (kur atbilstoši) ietekmes, ko rada papildu nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, inženierkomunikāciju, ceļu) būvniecība u.c. darbības, ja tādas nepieciešamas un ir attiecināmas. Novērtējumā ņem vērā arī iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem.
- 3.2.4. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējumu izpildāma atbilstoši Noteikumos Nr. 182 noteiktajam. Lai novērtētu emisijas limitu atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, izmanto piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un ievēro Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā noteikto, ka novērtējums izdarāms, ņemot vērā (tik tālu, cik attiecināms) normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi (Noteikumi Nr. 182), kā arī jāiesniedz izmantotās datorprogrammas ievades datus (elektroniski). Novērtējumam jāaptver gan līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), gan Paredzētās darbības un Kompleksa esošās darbības summārās ietekmes, tostarp ietekmes no transportēšanas.
- 3.2.5. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz smaku piesārņojuma novērtējumu izpildāma atbilstoši Noteikumos Nr. 724 noteiktajam, novērtējot smaku izplatību Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā, īpaši dzīvojamajā zonā. Lai novērtētu atbilstību smakas mērķlielumam, izmanto piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un iesniedz izmantotās datorprogrammas ievades datus (elektroniski). Novērtē smaku

izplatību dažādos meteoroloģiskajos apstākļos, tai skaitā nelabvēlīgos meteoroloģiskos apstākļos, iespējamo traucējumu būtiskumu, pasākumus smaku samazināšanai un to efektivitāti. Novērtējumam jāaptver gan fona piesārņojums, gan Kompleksa darbības summārās ietekmes.

- 3.2.6. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Noteikumos Nr. 16 noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, izmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogrammu un iesniedz izmantotās datorprogrammas ievades datus (elektroniski). Novērtējumam jāaptver gan fona piesārņojums, gan Kompleksa darbības summārās ietekmes, tostarp no transportēšanas.
- 3.2.7. Novērtējama augsnes, grunts¹², virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma¹³ iespējamība (arī mēslu noplūdes no krātuvēm, transportēšanas, kā arī izkliedes un iestrādes augsnē rezultātā (ja tāda paredzēta)). Veicams piesārņojuma iespējamo seku, tostarp ietekmes uz virszemes ūdensobjektiem un ūdensapgādi, novērtējums, paredzot pasākumus ietekmes nepieļaušanai un mazināšanai.
- 3.2.8. Ietekmes uz klimatu novērtējumu (SEG emisijas veidu un apjomu novērtējumu), tajā skaitā no sadedzināšanas iekārtām un citiem ar Kompleksa darbību saistītajiem procesiem, novērtē atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. apakšpunktā noteiktajam. Saskaņā ar šajā programmā iepriekš norādītajām vadlīnijām novērtējumu veic arī kūtsmēslu apsaimniekošanai šādām SEG emisijām – CH₄ (metāns) un N₂O (vienvērtīgais slāpekļa oksīds). Iegūtos aprēķinu rezultātus pārrēķina un Ziņojumā atspoguļo arī CO₂ (oglekļa dioksīds) ekvivalentos (tonnas CO₂ ekv. gadā)¹⁴, Rezultātus¹⁵ procentuāli novērtē pret sektoru emisijām Nacionālajā inventarizācijas ziņojumā.
- 3.2.9. Novērtē, vai Paredzētā darbība (arī netieši) var ietekmēt īpaši aizsargājamās sugas un to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tostarp Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*), kā arī mikroliegumus. Atbilstoši dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” reģistrētajai informācijai, Darbības vietas tuvumā, attālumā līdz ~500 m, reģistrēti vairāki īpaši aizsargājami biotopu laukumi. Minētie īpaši aizsargājamo biotopu laukumi neatrodas Darbības vietā, kā arī tai tieši nepieguļ. Tomēr, ja nepieciešams, jānodrošina atbilstīgs ietekmes uz attiecīgajām dabas vērtībām / teritorijām novērtējums.
- 3.3. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildus prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.4. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā, ka Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā ietvertā prasība pēc būtības ir piebilde, skaidrojot, kā veicams gaisu piesārņojošo vielu emisiju aprēķins un ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums. Izpildot šo prasību, Ziņojuma attiecīgajās nodaļās, kur tiek vērtēta šī Paredzētās darbības ietekme, atsevišķu papildu nodaļu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punkta izpildei Ziņojumā var neietvert.

---

¹² Prasības augsnes un grunts kvalitātes normatīviem šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2005. gada 25. oktobra noteikumi Nr. 804 “*Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem*” un Noteikumi Nr. 834.

¹³ Prasības virszemes un pazemes ūdens kvalitātes normatīviem šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2002. gada 12. marta noteikumi Nr. 118 “*Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti*” un Noteikumi Nr. 834.

¹⁴ Informācija pārrēķinam CO₂ ekvivalentos publiski pieejama vairākos literatūras avotos, piemēram: https://www.ipcc.ch/publications_and_data/ar4/wg1/en/ch2s2-10-2.html (pieejama 28.12.2021.).

¹⁵ Rekomendācija aprēķinam izvēlēties 100 gadu periodu.

- 3.5. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr.18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpaša uzmanība pievēršama iespējamiem vides riskiem un drošības jautājumiem, tajā skaitā dezinfekcijas un veterinārās drošības pasākumiem. Veic ar Paredzēto darbību un plānotajiem tās risinājumiem saistīto risku analīzi, iekārtu un sistēmu riska novērtējumu, kā arī potenciāli iespējamo ārkārtas / avārijas situāciju analīzi. Izvērtējumā iekļauj pasākumus, kas paredzēti, lai nepieļautu vai samazinātu būtisku un negatīvu ietekmi uz vidi (tostarp pasākumus avāriju novēršanai vai to iespējamības un nevēlamo seku samazināšanai, avārijgatavībai, glābšanai, nevēlamo seku ierobežošanai un likvidēšanai), piemēram, darba drošības, ugunsdzēsības un veterinārās uzraudzības pasākumiem, negadījumu atklāšanas, trauksmes un brīdinājumu sistēmām, pasākumiem piesārņojuma vai slimību uzliesmojumu situāciju lokalizēšanai un likvidēšanai u.c.
- 3.6. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tostarp ietekmes uz materiālajām vērtībām Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Ziņojumā ietver arī apkopojosu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā ņemot vērā sabiedrisko apspriešanu rezultātus.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi.
- 4.2. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai, tajā skaitā risinājumu atbilstība LPTP.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, jāiesniedz datorprogramas / -u aprēķinu ievades datus.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr.18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Birojs citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu Paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr.18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tiem jāaptver gan risinājumi teritorijas sagatavošanas un papildu nepieciešamo objektu būvniecības / pārbūves, gan Kompleksa darbības (ekspluatācijas) fāzē (arī inženiertehniskie un organizatoriskie u.c. pasākumi ārpus Kompleksa teritorijas, ja attiecināms). Ziņojumā novērtē – gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi katram konkrētam ietekmju veidam, gan arī kādas ir paliekošās ietekmes. Novērtē pasākumu efektivitāti un paliekošo ietekmju atbilstību spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā jāparedz pasākumi vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Ziņojumā sniedzama informācija par esošo monitoringu. Izvērtējama esošā monitoringa izmaiņu nepieciešamība. Paredzami iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē IVN Sākotnējās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no ietekmes uz vidi novērtējuma pamatzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ja attiecīgajā periodā vēl attiecināms, organizējot un veicot Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu, ņem vērā arī ar infekcijas Covid-19 izplatības pārvaldību saistītos ierobežojumus un nosacījumus, kas noteikti ārējos normatīvajos aktos.
4. Ierosinātājam jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā.
5. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju, un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas - veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktora vietniece,

Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja (paraksts*)

I.Kramzaka

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu